

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Informační slohový postup

Základní funkce projevů prostě sdělovacího stylu:

Podat čistou informaci, tj. zcela stručné sdělení faktů. Fakta se pouze konstatují, neuvádějí se do vzájemných souvislostí. Fakta jsou hromaděna za sebou, často se vyskytuje jen prostý výčet.

Tento postup se uplatňuje v některých administrativních textech, v krátkých publicistických žánrech (zvláště ve zpravodajských), ale i v soukromé komunikaci.

Slohové útvary založené na postupu informačním:

- Útvary oznamovací: vyhláška, oznámení, zpráva, oběžník, hlášení, inzerát, SMS, chat, e-mail, dopis.
- Útvary heslové: tiskopisy, soupisy, složenky a další formuláře.
- Útvary dokumentární: zápis, protokol, smlouva, potvrzení, směnka.

Znaky informačního postupu v písemné komunikaci:

- Často nekontextové (netvoří souvislý text).
- Jazykově ekonomické, úsporné.
- Používání zkratk, značek, hesel.
- Jednoduchý slovník.

Znaky informačního postupu v mluvené komunikaci:

- Mluvenou řečí se uskutečňují především projevy vázané na situaci. Většina projevů je neveřejných, soukromých – jedná se proto o projevy nepřipravené, často dialogické.
- Jazykové prostředky jsou proto různorodé – spisovné, ale také nespisovné – obecná čeština, slang, nářečí.
- Pro slovní zásobu prostě sdělovacího stylu je charakteristická mj. vrstva hovorových slov a frazémů stojících na hranici spisovnosti – tzv. *kolokvialismy*: to je v pohodě, dej se do klidu, to byl úlet, toho nemusím, ...
- Problémem bývá také používání *parazitních* výrazů – slova, často citoslovce, zvuky, které nemají sdělnou hodnotu, nejsou pro výpověď důležité, mluvčí jimi často mimoděk prokládá svůj projev – příčinou bývá nervozita, nepřipravenost projevu, malá slovní zásoba.
- V syntaktické rovině se využívá různé intonace, rychlost promluvy, hranice vět nemusí být vždy zřetelné, převažují souvětí s větami v poměru slučovací, často dochází k dodatkovému připojování větných členů i celých vět, často se setkáme s tzv. subjektivním pořádkem slov, kdy je na začátku věty místo východiska výpovědi použito jádro výpovědi (nová, z předchozího textu neznámá informace):

Na olympiádu z českého jazyka se dostavili i zástupci naší školy.

I zástupci naší školy se dostavili na olympiádu z českého jazyka.

- U nepřipravených textů se často setkáme s těmito jevy:

ELIPSA: výpustka, vypuštění slova nebo věty snadno doplnitelné z kontextu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

APOZIOPEZE: nedokončená výpověď.

ANAKOLUT: vyšnutí z větné vazby.

KONTAMINACE: směšování vazeb, užití vazby pod vlivem vazby jiného výrazu.

ZEUGMA: zanedbání dvojí vazby.

7. U mluvených projevů jsou často využívány i prostředky neverbální – gesta, postoj mluvčího, mimika, dynamika a hlasitost projevu, barva hlasu.

Cvičení:

1. Vyhledejte v textu elipsu, apoziopezi, anakolut, kontaminaci, zeugma:
 - a) Obsloužíme a poradíme vám k vaší plné spokojenosti.
 - b) Není možné, abys na to jenom přihlížel a nic proti tomu neudělal.
 - c) Všem studentům, kterým se podařilo uspět v soutěži, mohli bojovat v dalším kole.
 - d) Večer bychom mohli zajít do kina, divadla, koncert, ...
2. Pokuste se pomocí gest a mimiky vyjádřit následující situace:
 - a) Varování před jedoucím automobilem.
 - b) Výhrůžka neposlušnému dítěti.
 - c) Upozornění pro sourozence, že za ním stojí rozzlobený rodič.
 - d) Vyjádření názoru, že náš protějšek nemá všech pět pohromadě.
 - e) Láskyplné, vřelé přivítání.
3. Napište **inzerát** do denního tisku, přičemž využijte všech následujících slov:
Nábytek, imitace olše, cena dohodou, vlastní odvoz, dobrý stav.
4. Vytvořte **pozdvánku** vaší třídy na stužkovací večírek.
5. Jste svědkem na svatbě svého kamaráda, sestylizujte slavnostní přípitek, který zahájí svatební hostinu.
6. Porovnejte tyto **e-mailové adresy** a posuďte, jak by působily v oficiálním prostředí – např. na vašeho budoucího zaměstnavatele:

t.prais@volny.cz, rambooooo@centrum.cz, sexypardal@iol.cz, uvtrrrl785@post.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. Prohlédněte si svoje poslední **SMS zprávy** a zhodnoťte, jaké jazykové prostředky jste užili, jakých chyb jste se dopustili.
8. Sehrajte se spolužákem **telefonický rozhovor**, kdy jeden z vás bude zaměstnancem cestovní kanceláře a druhý nespokojeným klientem, který chce náhradu za nesplnění podmínek smlouvy o ubytování v přímořském letovisku.

9. Dotazník:

1. Zajistí vám vaše zdravotní pojišťovna ošetření vždy a všude bez ohledu na vaši sociální situaci či místo pobytu v ČR?

Ano Ne

2. Zaplatí vám vaše zdravotní pojišťovna i ty nejnáročnější lékařské zákroky?

Ano Ne

3. Máte u vaší zdravotní pojišťovny garantovanou odpovídající zdravotní péči?

Ano Ne

4. Má vaše zdravotní pojišťovna kontaktní pracoviště v každém okrese, aby vám byla v případě potřeby nablízku?

Ano Ne

5. Je pro vás důležitější zajištění lékařské péče v jakékoliv situaci než odměna za přeregistraci k jiné pojišťovně:

Ano Ne

- a) Má dotazník vypovídající hodnotu? Kdo je podle vašeho názoru jeho autorem?
- b) Zamyslete se nad jednotlivými otázkami a zkuste na ně odpovědět. Není na výsledku něco zarážejícího?
- c) Mohou nás autoři dotazníků vhodně volenými otázkami ovlivnit při výběru odpovědí?

10. Jaké jsou základní znaky **reklamy**?

Jaké druhy reklam známe, kde se s nimi nejčastěji setkáváme?

Která reklama vás v poslední době nejvíce zaujala v kladném, či záporném smyslu a proč?

Reklama využívá často tzv. INTERTEXTUALITU = odkazování k jiným textům pomocí citátů, parafrází, narážkou (aluzí). Zkuste poznat, kdo byl zadavatelem následujících reklam a z čeho autoři reklamy vycházejí:

- a) Život není jen náhoda! Nikdo vám nezaručí, že budete vždy nahoře. My vám zaručíme, že nebudete nikdy dole.
- b) Na počátku bylo slovo. Pak přišly peníze. Peníze potřebují banku.
- c) Tak jako slunečnice každým dnem ... tak i my létáme za sluncem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

11. Vyplňte následující **formulář**:

.....
(Jméno a příjmení žáka, ulice č., obec - město, PSČ)

Třída:

Střední průmyslová škola

Zengrova 1

Ostrava dne:

703 00 Ostrava - Vítkovice

Žádost o povolení pozdějších příchodů a dřívejších odchodů z vyučování

Žádám Vás tímto o povolení - pozdějších příchodů do vyučování *
- dřívejších odchodů z vyučování *

L i c h ý t ý d e n

1. hod. 2. hod. 3.hod. 4. hod. 5. hod. 6. hod. 7. hod. 8. hod. 9. hod. 10 hod.

PO
ÚT
ST
ČT
PÁ

S u d ý t ý d e n

1. hod. 2. hod. 3.hod. 4. hod. 5. hod. 6. hod. 7. hod. 8. hod. 9. hod. 10 hod.

PO
ÚT
ST
ČT
PÁ

Z důvodu:

.....
.....

* nehodící se škrtněte

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- 2 -

Vyjádření zákonného zástupce:

Souhlasím s tím, že syn / dcera * bude přicházet později do vyučování / odcházet dříve z vyučování *

Datum:

Podpis:

Podpis žáka:

* nehodící se škrtněte

Vyjádření třídního učitele:

.....

Datum:

Podpis:

Vyjádření ředitele školy: souhlasím / nesouhlasím

Datum:

Podpis:

Ing. Jiří Mlýnek
ředitel